

**CYNNIG I DDIWYGIO CYFRWNG IAITH
ADDYSG CYFNOD SYLFAEN A DERBYN
DISGYBLION 3 OED YN RHAN-AMSER YN
YSGOL GYNRADD GATHOLIG PADARN
SANT**

GWASANAETHAU DYSGU

DOGFEN YMGYNGHORI

Gwybodaeth Atodol

Hydref 2023

Cynnig i ddiwygio cyfrwng iaith addysg cyfnod sylfaen a derbyn disgyblion 3 oed yn rhan-amser yn Ysgol Gynradd Gatholig Padarn Sant

Manylion am yr ysgolion a effeithir

Mae'r canlynol yn rhestr o'r ysgolion sy'n debygol o gael eu heffeithio gan y cynnig.

Enw'r Ysgol	Categori'r Ysgol	Categori Iaith yr Ysgol	Ystod Oedran	Nifer Lleoedd Meithrin
Ysgol Gynradd Gatholig Padarn Sant	Cynradd Gatholig	T2	4 - 11	Dim darpariaeth feithrin
Ysgol Gymraeg Aberystwyth	Cynradd Gymunedol	Categori 3	3 - 11	Darpariaeth feithrin

Canllawiau Llywodraeth Cymru ar gategoreiddio ysgolion yn ôl y ddarpariaeth cyfrwng Gymraeg (Rhagfyr 2022)

T2: *Er mwyn helpu i annog cynnydd yn y ddarpariaeth cyfrwng Gymraeg, rydym wedi cynnwys yr hyn rydym yn ei alw'n 'is-gategoriâu trosiannol' fel categorïau pontio. Byddai'r trefniadau pontio hyn yn galluogi ysgolion i gynllunio sut y byddant yn cynyddu eu darpariaeth cyfrwng Gymraeg dros amser. Pwysleisiwn yma mai cynyddu'r ddarpariaeth o'r Gymraeg, a hynny er mwyn symud i'r categori nesaf, yw nod yr is-gategoriâu trosiannol. Ni ddylai categorïau trosiannol fod yn barhaol. Dylai ysgolion ac awdurdodau lleol gyntuno ar gynlluniau i gategoreiddio ysgolion yn ôl eu darpariaeth cyfrwng Gymraeg, ac ymgorffori hyn yn eu CSCA. Disgwylir i awdurdodau lleol gynllunio'n ddwys yn ystod pum mlynedd cyntaf eu Cynllun. Yn yr un modd, disgwylir i benderfyniadau fydd yn symud ysgol ar hyd y continwwm gael eu gwneud yn ystod y pum mlynedd cyntaf. Ni ddylai unrhyw gategori trosiannol bara mwy na 10 mlynedd.*

3: Cyfrwng Gymraeg: *Cymraeg yw'r brif iaith ar gyfer cyfathrebu mewnol yn yr ysgol. Mae'n cyfathrebu â rhieni a gofalwyr naill ai yn Gymraeg, yn Saesneg neu'n ddwyieithog yn ôl yr angen. Mae hon yn ysgol sydd ag ethos Cymraeg cadarn, gan gefnogi a galluogi'r dysgwyr i ddefnyddio'r Gymraeg ym mhob cyd-destun cymdeithasol yn yr ysgol a'r tu allan iddi. Mewn lleoliad trochi mae pob dysgwr yn cael ei addysgu'n llawn yn y Gymraeg, gyda'r Saesneg yn cael ei defnyddio ar brydiau i sicrhau dealltwriaeth yn ystod y cyfnod trochi cynnar.*

O 7 oed ymlaen bydd o leiaf 80% o weithgareddau ysgol y dysgwyr (yn gwricwlaidd ac yn allgyrsiol) yn Gymraeg.

Safon yr addysg feithrin a pha mor ddigonol yw'r trefniadau a'r cyfleusterau a gynigir, yn yr ystafell ddosbarth a'r awyr agored, a hyfyweddd unrhyw ysgol sydd am ychwanegu lleoedd meithrin:

Mae Grŵp Chwarae Padarn Sant yn lleoliad gofal plant ac addysg gynnar dwyieithog sy'n darparu gwasanaeth i blant 2-4 oed yn ystod y tymor yn unig (7 awr y dydd).

Mae'r grŵp chwarae wedi'i leoli mewn eiddo rhent preifat drws nesaf i Ysgol Padarn Sant.

Caiff y lleoliad ei reoli gan bwyllgor gwirfoddol ac mae wedi'i gofrestru gyda'r Comisiwn Elusennau i gefnogi plant cyn oed ysgol a phlant oed ysgol yn Aberystwyth.

Mae'r gwasanaeth gofal plant wedi'i gofrestru gyda, ac yn cael ei arolygu gan Arolygiaeth Gofal Cymru ac mae'n darparu'r Cynnig Cymraeg.

Mae Blynnyddoedd Cynnar Cymru yn dweud: *"Mae'r lleoliad yn gweithio'n dda i gynyddu ei ddefnydd o'r Gymraeg yn y ddarpariaeth, ac mae'n gweithio tuag at Wobr Arian yr Addewid Cymraeg."*

Mae'r ddarpariaeth addysg yn cael ei chynnig dan gytundeb â Chyngor Sir Ceredigion ac yn cael ei harolygu gan Estyn.

Mae'r lleoliad yn cynnig addysg gynnar yn ystod y bore, ac elfennau gofal plant Cynnig Llywodraeth Cymru o 30 Awr o Ofal Plant ar gyfer rhai 3-4 oed yng Nghymru, gan sicrhau bod gofal plant cofleidiol ar gael yn un lle ar gyfer rhieni sy'n gweithio. Mae hyn yn cydymffurfio â menter Llywodraeth Cymru i gael plant i aros yn un lleoliad, i sicrhau dilyniant yn eu gofal ac ymlyniadau cryf yn ystod eu datblygiad cynnar, gan leihau'r nifer o weithiau mae plentyn yn symud o un lle i'r llall yn ystod y dydd.

Mae Grŵp Chwarae Padarn Sant yn gallu darparu gofal plant Dechrau'n Deg, sy'n cynnig lleoedd gofal plant wedi'u hariannu am 12.5 awr yr wythnos ar gyfer plant 2 oed.

Mae'r Grŵp Chwarae wedi elwa'n sylweddol o Grant Cyfalaf y Cynnig Gofal Plant (2018-2022) i wella'i amgylchedd dan do ac awyr agored, a'i adnoddau chwarae, i helpu i gyflenwi'r Cwricwlwm i Gymru. Mae telerau ac amodau'r grant hwn yn golygu rhoi sicrwydd y bydd gwasanaeth gofal plant yn cael ei ddarparu am bum mlynedd ar ôl ei dderbyn.

Yn ddiweddar, mae'r lleoliad wedi ail-agor ei Glwb Ar Ôl Ysgol cofrestredig i ddarparu gofal plant o fewn yr ysgol i rai 4-11 oed.

Mae plant 2-4 oed sydd ag anghenion dysgu ychwanegol yn elwa o gymorth ychwanegol drwy'r Cynllun Cyfeirio, sydd ddim ar gael mewn ysgolion.

Mae Grant Cymorth Ychwanegol ar gael hefyd ar gyfer plant sy'n gymwys i dderbyn y Cynnig Gofal Plant, i gael cymorth gan staff ar gyfer eu hanghenion dysgu ychwanegol, yn ogystal â chyllid Ymuno ar gyfer y Clwb Ar Ôl Ysgol.

Mae'r adroddiadau diweddaraf ar gael yma:

[Grŵp Chwarae Padarn Sant | Estyn \(llyw.cymru\)](#) 2021

“Mae gan bron i hanner y plant yn y lleoliad anghenion addysgol arbennig ac mae lleiafrif â Saesneg neu Gymraeg yn iaith ychwanegol”.

“Mae llawer o'r plant yn datblygu sgiliau Cymraeg yn dda. Maent yn ymateb yn hyderus i gyfarwyddiadau a chwestiynau syml gan oedolion. Mae'r rhan fwyaf yn gwybod y gair Cymraeg am wrthrychau cyffredin, megis pili pala, a gallant enwi'r lliwiau sylfaenol gydag ychydig o help gan oedolyn.”

[Grŵp Chwarae Padarn Sant | Estyn \(llyw.cymru\)](#) 2019

[Adroddiad Arolygiad Grŵp Chwarae Padarn Sant 2020 \(llyw.cymru\)](#) 2019

A oes angen lleoedd meithrin ychwanegol yn yr ardal ai peidio:

Mae'r ddarpariaeth bresennol (19 o leoedd) yn ddigonol i ddiwallu'r anghenion lleol.

Mae'r gyfradd genedigaethau'n parhau'n gyson yn yr ardal.

Does dim cynnig ar droed i ddatblygu safle tai mawr yn yr LSOA.

Lefelau'r galw am fathau arbennig o addysg feithrin e.e. cyfrwng Cymraeg neu ddarpariaeth o natur grefyddol:

Gall Grŵp Chwarae Padarn Sant dderbyn plant pan fyddant yn 2 oed, gan olygu bod plant yn cael eu cyflwyno i'r Gymraeg o oedran cynnar.

Mae'r grŵp chwarae'n un dwyieithog sydd wedi'i leoli drws nesaf i'r Ysgol Gynradd Gatholig (cyfrwng Saesneg) lle mae 22.4% â Saesneg yn iaith ychwanegol.

Mae'r Addysg Gynnar ar gyfer rhai 3-4 oed yn cael ei darparu'n ddwyieithog, ac mae wedi'i hariannu drwy Gytundeb â Chyngor Sir Ceredigion ers Tymor y Gwanwyn 2003.

Darperir cymorth gan yr Uwch Athro Ymgynghorol – Addysg Gynnar ar gyfer rhai 3 oed ac Athro Ymgynghorol Dechrau'n Deg ar gyfer rhai 2 oed.

Dyfyniad o adroddiad Estyn Grŵp Chwarae Padarn Sant:

“Mae'r gwasanaeth yn gweithio tuag at ddarparu'r Cynnig Cymraeg.

Mae bron i hanner y plant yn y lleoliad ag anghenion addysgol arbennig ac mae lleiafrif â Saesneg neu Gymraeg yn iaith ychwanegol.

Mae ymarferwyr yn cefnogi plant nad yw eu hiaith gartref yn Gymraeg na Saesneg mewn modd sensitif, ac o ganlyniad, mae'r plant hyn yn arddangos lefel uchel o hyder wrth gyfathrebu ag eraill.”

Effaith y cynigion ar sefydliadau eraill, gan gynnwys darparwyr preifat a thrydydd sector:

Mae pob Grŵp Chwarae/Cylch yn elusen/busnes annibynnol gyda bwrdd rheoli gwirfoddol, sy'n gyfrifol am eu cyfrifon banc annibynnol, cyfrifon blynyddol, recriwtio, cyfrifoldebau staffio a rheoli'r busnes.

Maent yn talu aelodaeth i sefydliad ymbarél i gael cymorth a chynghor (Blynyddoedd Cynnar Cymru).

Cyllid ar gyfer addysg i rai 3 oed yw prif incwm y lleoliad hwn ac mae'n angenrheidiol er mwyn cynnal y ddarpariaeth.

Mi fydd angen sicrhau cymarebau staffio i wneud yn siŵr bod y plant yn cael eu hebrwng i gerdded yn ddiogel o'r ysgol yn ôl i'r grŵp chwarae ar gyfer gofal cofleidiol, gan gynnwys lleoedd wedi'u hariannu drwy'r Cynnig Gofal Plant.

Nid yw darparu gofal plant Dechrau'n Deg yn unig yn opsiwn ymarferol yn ariannol yn sgil costau staff uwch y gymhareb oedolyn i blentyn.

Yn ddiweddar, mae'r lleoliad wedi ail-agor ei Glwb Ar Ôl Ysgol cofrestredig i ddarparu gofal plant o fewn yr ysgol i rai 4-11 oed.

Os nad yw'r ddarpariaeth gofleidiol yn gynaliadwy, mi all hynny effeithio ar wasanaethau eraill a gynigir e.e. Clwb Ar Ôl Ysgol.

Mae'r diffyg gofal plant yng Ngheredigion wedi'i nodi yn yr Asesiad o Ddigonolrwydd Gofal Plant, ac mae angen darpariaeth ar gyfer plant yr ardal.

Os bydd yr addysg gynnar yn cael ei symud o'r Cylch i'r Ysgol, ni fydd TUPE (Rheoliadau Trosglwyddo Ymgymeriadau (Diogelu Cyflogaeth)) yn berthnasol i staff am nad ydynt efallai â statws athro cymwysedig.

I ba raddau y bydd y cynnig yn integreiddio addysg blynyddoedd cynnar â gwasanaethau gofal plant neu pa mor gyson ydyw â dull integredig:

Os caiff y cynnig ei gymeradwyo, mi fydd gan rieni ddewis, sef bod eu plentyn yn aros yn y lleoliad nas cynhelir, neu'n mynychu'r ddarpariaeth feithrin yn yr ysgol yn rhan-amser. Bydd y broses o integreiddio addysg gynnar â gwasanaethau gofal plant yn cael ei monitro a'i chefnogi.

Mi fydd angen sicrhau cymarebau staffio i wneud yn siŵr bod y plant yn cael eu hebrwng i gerdded yn ddiogel o'r ysgol yn ôl i'r Cylch ar gyfer gofal cofleidiol, gan gynnwys lleoedd wedi'u hariannu drwy'r Cynnig Gofal Plant.

Amserlen ymgynghori ddiwygiedig:

Dyddiad	Gweithgaredd
15 Medi 2023	Cyfnod yr ymgynghoriad ffurfiol yn dechrau: Cynhelir cyfnod o ymgynghoriad ffurfiol, yn ystod yr amser hwn gall y rhai sydd â diddordeb fynegi eu barn am y cynnig.
17 Tachwedd 2023	Estyniad i'r Ymgynghoriad Ffurfiol yn Dod i Ben
6 Chwefror 2024	Adroddiad yr Ymgynghoriad Ffurfiol: Ar ddiwedd cyfnod yr ymgynghoriad ffurfiol, bydd yr ymatebion yn cael eu casglu ynghyd a'u cyflwyno i'r Cabinet ar ffurf Adroddiad ar yr Ymgynghoriad Ffurfiol, gan gynnwys argymhelliad gan Swyddogion. Mi fydd hwn yn cael ei gyhoeddi ar wefan Ceredigion.
19 Chwefror 2024	Cyfnod yr Hysbysiad Statudol yn dechrau: Os caiff y cynnig ei dderbyn gan y Cabinet, cyhoeddir Hysbysiad Statudol. Yn ystod y cyfnod Gwrthwynebu statudol, rhaid cyflwyno unrhyw wrthwynebiad yn ysgrifenedig a'i anfon at y cynigydd o fewn 28 diwrnod o'r dyddiad y cyhoeddwyd y cynnig.
18 Mawrth 2024	Cyfnod yr Hysbysiad Statudol yn dod i ben
4 Mehefin 2024	Cabinet: Adrodd ar y nifer o wrthwynebiadau a dderbyniwyd a phenderfynu a ddylid rhoi'r cynnig ar waith ai peidio.